

Διαμαντής Αξιώτης, *Η Άννα του Κλήδονα*

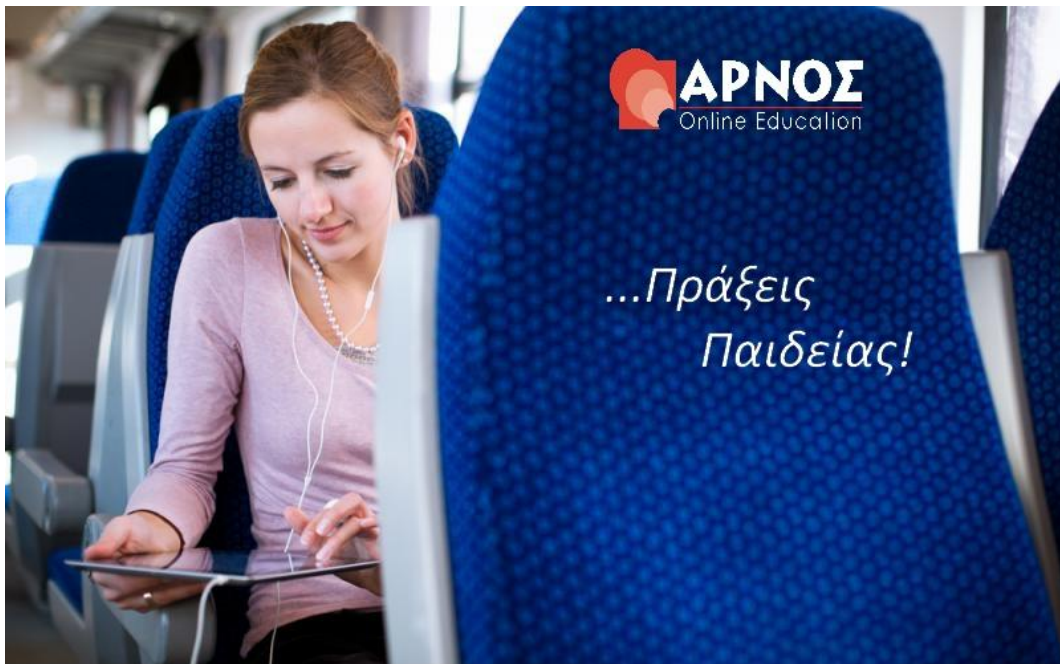
Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σελ. 31)

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

Διαμαντής Αξιώτης, Η Άννα του Κλήδονα

Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου (σελ. 31)

1. Ποια λαϊκά έθιμα και αντιλήψεις που αφορούν το μελλοντικό σύζυγο των κοριτσιών αναφέρονται στο διήγημα;

Όποια κοπέλα επιθυμούσε να μάθει ποιον θα ήταν ο μελλοντικός της σύζυγος θα έπρεπε αρχικά να μαζέψει ξύλα για τις φωτιές του Αϊ-Γιάννη του Κλήδονα και μετά να πάει σε τρεις βρύσες ή στα σπίτια τριών παντρεμένων γυναικών και να πάρει το 'αμίλητο' νερό, για να βάλει μέσα σε αυτό «ριζικάρια». Το πρωί που θα ξημέρωνε έπρεπε να ρίξει το ασπράδι ενός αβγού μέσα στο νερό, έτσι ώστε να δει μια μορφή που θα της φανέρωνε ποιος θα ήταν ο νέος που θα τη παντρευόταν. Έκτος όμως από αυτή τη μέθοδο υπήρχαν και άλλοι τρόποι όπως η συλλογή κουφέτων. Τα κουφέτα οι ανύπαντρες τα τοποθετούσαν κάτω από το μαξιλάρι τους, προκειμένου να ονειρευτούν το μελλοντικό τους σύζυγο. Επιπλέον στη γιορτή του Αγίου Φανουρίου, οι φανουρόπιτες που φτιάχνονται, αφιερώνονται στη μνήμη του Αγίου, για να φανερώσει ο Άγιος στις ανύπαντρες κοπέλες ποιον θα παντρεύονταν. Τέλος συχνό ήταν και το έθιμο που οι ελεύθερες κοπέλες έγραφαν τα μικρά τους ονόματα στη σόλα της γόβας της νύφης. Αν σβηνόταν το όνομα μιας κοπέλας από τη σόλα μετά το τέλος του γάμου, τότε εκείνη θα παντρευόταν σύντομα. Τέλος, μετά το πανηγύρι του Αϊ-Γιαννιού του Κλήδονα, οι κοπέλες μάζευαν λίγη από τη στάχτη σε μικρά πιάτα, τα σταύρωναν, τα έφτυναν τρεις φορές, τα τοποθετούσαν πάνω στα κεραμίδια του σπιτιού τους και τα άφηναν εκεί εκτεθειμένα ολόκληρη τη νύχτα. Την επόμενη μέρα αναζητούσαν στην επιφάνεια της στάχτης ένα αντρικό όνομα ή κάποιο σημάδι που θα φανέρωνε τουλάχιστον το επάγγελμα του μελλοντικού γαμπρού.

2. Περιγράψτε το χαρακτήρα και την ψυχосύνθεση της Άννας, κάνοντας αναφορά σε συγκεκριμένα σημεία του κειμένου.

Στην αρχή ο συγγραφέας αναφέρεται στη βραδιά του Αϊ-Γιαννιού του Κλήδονα, όπου «στη μυρουδιά του καμένου ξύλου ελευθερώνονταν τα όνειρα ...», «... καρτερούσαν το ταξίδι κι η φυγή των κρυφών πόθων και των φυλακισμένων επιθυμιών, να δροσιστούν στο αεράκι ... της μοίρας και του θαύματος». Οι φράσεις αυτές δείχνουν την επιθυμία των νεαρών κοριτσιών να ζήσουν μια καλύτερη ζωή μέσω του γάμου τους με κάποιο παλικάρι. Διψασμένη λοιπόν για μια καλύτερη τύχη ήταν και η Άννα, αυτό γίνεται φανερό στη εξής φράση «Και η Άννα, πρώτη και καλύτερη, εκεί ...». Η λαχτάρα της να παντρευτεί φαίνεται από την καρτερικότητα της να πραγματοποιηθούν τα όνειρά της μέσα από την πιστή τέλεση των εθίμων. Αυτή η ανάγκη της λοιπόν την έκανε εύπιστη και ευάλωτη «... να δει η έρμη σχήματα και μορφές της τύχης της ...» σε οποιοδήποτε τέχνασμα ήταν διαθέσιμο προς αυτό το σκοπό και ιδιαίτερα πρόθυμη να το εκτελέσει «Πρώτη να τρέξει σε

τρεις βρύσες ή τρία σπίτια ... , να κουβαλήσει τ' αμίλητο νερό, για να ρίξει μέσα τα ριζικάρια ...», «Δε βάζω στο λογαριασμό τα κουφέτα που μάζευε με τις χούφτες ...», «Άσε το πόσες φορές έγραψε τ' όνομά της στο γοβάκι της νύφης ...», «... το 'στρωσε στα κεραμίδια του σπιτιού της, αποτραβήχτηκε στην κουρασμένη προσμονή της, σίγουρη κι αυτή τη φορά για το αίσιο αποτέλεσμα ...». Η διαφορά της από τις άλλες κοπέλες βρισκόταν στο γεγονός ότι διέθετε μεγαλύτερη ευαισθησία σε ό,τι άκουγε ή έβλεπε «Δεν ξέρω τι ονειρευόταν εκείνα τα βράδια, αλλά συχνά την έβλεπα ... να μασουλάει κουφέτα, με μίσος, θαρρώ ... », «Τα ίδια και χειρότερα τραβούσε με τις φανουρόπιτες», « ... τι καβγάς φούντωσε, τι τσιρίδα και μαλλιοτράβηγμα έπεσε, όταν όλα τα κοριτσόπουλα γράψαν το μικρό τους όνομα στην πολύτιμη νυφιάτικη σόλα και δεν έμεινε χώρος για να χαράξει το δικό της η Άννα κι έπρεπε να το γράψει ...», «Το πρωί, με ξύπνησαν ξεφωνητά κι αλαλαγμοί ...», «... η Άννα μας από κείνη τη μέρα και κάθε πρωινό, μετά, καλοντυμένη και στολισμένη φρεγάτα ... ξεκινούσε για ψωμί, παίρνοντας σβάρνα όλους τους φούρνους ...». Η υπερβολική αθωότητά της ερμηνευόταν ως αφέλεια και διανοητική στέρηση που προκαλούσε κακοπροαίρετα σχόλια « ... ο κλήδονας της δικής της απλωμένης στάχτης ήταν σχεδόν στα πόδια μας προκλητικός κι ανυπεράσπιστος», «Κι η Άννα με την πουκαμίσια ... κρατούσε το σινί, το σήκωνε και το περιέφερε κρίζοντας να βγουν οι γειτόνισσες και τα γειτονόπουλα να δουν με τα ίδια τους τα μάτια ... να πιστέψουν αυτή τη φορά, για να μην έχουν ν' αμφιβάλλουν μετά και να λένε πίσω απ' την πλάτη της τα μύρια όσα», «... είδα την Αγαθή, τη μάνα της ... να σταυροκοπιέται απαντωτά ...», «... ή για την αλαφράδα της κόρης της ...», «Η μάνα μου ... βούρκωσε ... για τη συμφορά της γειτόνισσας ...», «... άρχισαν να τρέχουν το κατόπι της τα παιδιά».

3. Το περιστατικό με την Άννα παρουσιάζεται από έναν ώριμο σε ηλικία αφηγητή ως εμπειρία την οποία βίωσε στα παιδικά του χρόνια. Βρείτε στο κείμενο τα σημεία που δείχνουν αυτά τα δύο επίπεδα του χρόνου, δηλαδή το «τότε» και το «τώρα» του αφηγητή.

Το συμβάν με την Άννα αποτελεί μία ανάμνηση του ώριμου τώρα αφηγητή, γι' αυτό και οι αναφορές στα βιώματά του δίνονται σε παρατατικό και όχι σε αόριστο χρόνο, «φούντωναν οι νυχτερινές φωτιές», «ελευθερώνονταν τα όνειρα κι ανέβαιναν ψηλά», «καρτερούσαν το ταξίδι», «που κατοικούσαν μονοστέφανες», «να μαζέψει ξύλα...», «να τρέξει σε τρεις βρύσες ... να κουβαλήσει τ' αμίλητο νερό, για να ρίξει μέσα τα ριζικάρια ... », «να ρίξει τ' ασπράδι ... να δει η έρμη ...», «τα κουφέτα που μάζευε», «τα 'βαζε στο μαξιλάρι της να ονειρευτεί παλικάρια», «τι ονειρευόταν», «συχνά την έβλεπα ... να μασουλάει κουφέτα», «τα ίδια και χειρότερα τραβούσε με τις φανουρόπιτες», «το πόσες φορές έγραψε τ' όνομά της», «πράγμα που σήμαινε», «τι καβγάς φούντωσε», «μαλλιοτράβηγμα έπεσε», «γράψαν το μικρό τους όνομα», «και δεν έμεινε χώρος», «έπρεπε να το γράψει», «θα το έγραφε οπωσδήποτε», « ... ήταν σίγουρο πως δε θα σβηνόταν ποτέ», «Λες και τις τόσες φο-ρές που το 'γραψε πρώτη ... και σβήστηκε και φαγώθηκε, είδε χαΐρι και προκοπή», «ανάψαμε», «πήγαν ν' αγκαλιάσουν», «τις πηδήξαμε ... και λαχανιάσαμε και ιδρώσαμε, καπνιστήκαμε και τσουρουφλιστήκαμε», «καταλάγιασαν τα όμορφα τραγούδια»,

«τα κορίτσια του δρόμου μας μάζεψαν ... για να τα βάλουν ... και να κατεβούν οι μοίρες να τη μοιράσουνε για να πάρει μαντική και τελεσματική δύναμη ... να σχηματίσει στην επιφάνειά της ... ή να φανερώσει σημάδι ... », «Να ξέρουν, δηλαδή ... τι να περιμένουν ... τα προξενιά που θα έρχονταν», «μάζεψε και η Άννα πυρωμένη στάχτη ... το σταύρωσε, το έφτυσε ... το 'στρωσε ... αποτραβήχτηκε ... », «Εμείς τ' αγόρια μείναμε ... Να πούμε τα δικά μας», «μπερδεύονταν με σκανδαλιές», «μπλέκονταν με τα άγουρα στήθια των κοριτσιών που άρχιζαν να σχηματίζονται ... », «Πού να 'ξερε ο καθένας, τότε, τι δρόμο θα τραβούσε αργότερα ... θα χανόταν της ζωής», «Πού να 'ξερα κι εγώ τότε ότι, χρόνια μετά, θα γυρνούσα ...», « ... ο φιρφιρής ήταν που έριξε ... όπως έτρωγε ...», «μπαίναν στο χώμα», «ήταν σχεδόν στα πόδια μας», «έτριψε ψίχουλα ... έκοψε κομμάτια ... τα 'ριξε στο νυχτερινό σινί ... », «διαλύθηκε τη νύχτα», «με ξύπνησαν ξεφωνητά», «κρατούσε το σινί ... το σήκωνε ... το περιέφερε κράζοντας να βγει όλη η γειτονιά, να δει το θαύμα ...», «επέμενε, να βγουν ... να δουν με τα ίδια τους τα μάτια ... να πιστέψουν ... για να μην έχουν ν' αμφιβάλλουν μετά και να λένε ... », «Πρόλαβα και είδα ... να σταυροκοπιέται», «Ποτέ δεν έμαθα», «μού φάνηκε πως βούρκωσε», «Πού να 'ξερα τότε», «κι ό,τι άλλο είχε ή έβρισκε, ξεκινούσε για ψωμί, παίρνοντας σβάρνα ... », « ... τη συμμαζεύαν οι δική της ... », « ... άρχισαν να τρέχουν το κατόπι της ... ». Χρησιμοποιείται παρατατικός για να δηλώσει την ακούραστη προσπάθεια της Άννας να βρει αισιόδοξα σημάδια της μοίρας για το μέλλον της. Ο αόριστος χρόνος εξυπηρετεί τις ανάγκες της παρελθοντικής αφήγησης, η υποτακτική έγκλιση των ρημάτων «να μαζέψει», «να τρέξει», «να κουβαλήσει για να ρίξει», «να ρίξει τ'ασπράδι ... να δει, να ονειρευτεί», «να μασουλάει», «να το γράψει», «θα το έγραφε», «δε θα σβηνόταν», «ν' αγκαλιάσουν», «να 'ξερα» κ.λπ. δηλώνει τη βαθιά επιθυμία και ανάγκη της Άννας για βελτίωση της ζωής της και για κοινωνική αποδοχή. Οι επιρρηματικές εκφράσεις ή οι λέξεις που δηλώνουν το παρελθόν χρησιμοποιούνται από το συγγραφέα, για να κάνουν σαφέστερο το διαχωρισμό του «τότε» της παιδικής του ηλικίας από το «τώρα» της εποχής που διένυε, όταν έγραφε το έργο αυτό.

4. Τι υπαινίσσεται ο αφηγητής στην τελευταία φράση του διηγήματος; Συζητήστε στην τάξη σας την κατάληξη αυτής της παιδιάστικης «πλάκας» ή κάποιας άλλης που κάνατε οι ίδιοι σε κάποιο πρόσωπο.

Ο αφηγητής στην τελευταία φράση του διηγήματος, υπαινίσσεται ότι η Άννα έχασε τα λογικά της και ζούσε στο δικό της κόσμο. Η συνεχής κοροϊδία των άλλων απέναντι στις ενέργειές της και στα λεγόμενά της την οδήγησε να θέλει να απομονωθεί στον δικό της κόσμο.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!